

GRO

‘Toon van brief dramatisch en veeleisend’

Sluipende verwaarlozing en verspeeld vertrouwen. Dat zijn termen uit de scherpe open brief in het *Financieele Dagblad*, waarin Groningse bestuurders uithalen naar Den Haag. Welk signaal geeft zo'n brief af?

REMCO VAN VELUWEN

Sluipende verwaarlozing, wantrouwen jegens instanties. Den Haag moet voor Groningen kiezen en Groningen verbinden met de rest van Nederland door 'commitment te tonen' en 'voelbare verandering te realiseren'. Dat is de strekking van de open brief waarin Groningse bestuurders de noodklok luiden in het *Financieele Dagblad* van woensdag.

De brief is onder anderen ondertekend door commissaris van de Koning René Paas, burgemeester Koen Schuiling en voorzitter van het Nationaal Programma Groningen Johan Remkes. Zij eisen ruimhartige vergoeding voor de Groningers. Tot nu toe kwam de door de gaswinning verkregen welvaart te weinig in het Noorden terecht, is de stellingname.

Hoe slim is het om het Noorden weer in de onderdogpositie te zetten? Tom Postmes, wetenschappelijk directeur van het Kennisplat-

Johan Remkes, een van de ondertekenaars van de brief. FOTO ARCHIEF CORNÉ SPARIDAENS

form Leefbaar en Kansrijk Groningen, valt enkele dingen op aan de brief. „Laat ik vooropstellen dat het positief is dat alle bestuurders nu beamen dat we met elkaar nog een hele klus hebben voor de toekomst. De brief brengt de Groningse proble-

matiek onder de aandacht en dat vind ik goed en belangrijk”, zegt hij.

Veel mensen onderschatten dat, meent Postmes. „Ik vind het knap van Paas dat hij de burgemeesters en Remkes daarin heeft meegekregen om het zo op papier te zetten, en met

een heel andere toon dan we gewend waren.”

Dat die scherpe toon belangrijk is, werd voor Postmes weer bevestigd toen hij vorige week een lezing gaf in debatcentrum De Balie in Amsterdam. Van de honderd aanwezigen ging er aarzelend een halve hand omhoog toen Postmes vroeg wie een beetje wist wat er zich afspeelt in Groningen. „Ik kreeg er een droevig gevoel van. De basiskennis van Nederlanders over hoe groot de problematiek is, is heel beperkt.”

Volgens Postmes vergt de kwestie nog jarenlang een grote investering van heel Nederland. „Dat vind ik heel goed aan de brief: er wordt benadrukt hoe belangrijk het is dat dit nationaal wordt erkend. De wind waait ineens uit een andere hoek, maar dat was wel nodig.”

Opvallend dus volgens Postmes, dat iedereen zo eensgezind is, ongeacht politieke kleur. „Ik volg dit dossier al lang en vind het bijzonder dat alle noordelijke bestuurders dit als uit één mond zeggen”. Eerder was het volgens hem vaak een links geluid dat Groningers meer gecompenseerd moesten worden.

„Nu staat ook Remkes' naam eronder. Nog niet lang geleden hoorde ik Kamerleden en bewindvoerders van zijn partij (VVD) zeggen: 'er gaat heel veel geld naar die Groningers en toch blijven ze klagen'. Het idee lijkt toch heel lang geweest dat Groningen overvroeg”.

Jaren geleden werd Max van den Berg van het PvdA nog door partijgenoot en toenmalig burgemeester Peter Rehwinkel in een opiniestuk in het NRC bekritiseerd, toen hij zei dat Groningse gedupeerden een compensatiefonds van 1 miljard nodig zouden hebben. Dat is later 'het miljard van Max' gaan heten. Rehwinkel noemde dit destijds calimeergedrag van Van den Berg. „Achteraf was 1 miljard veel te weinig om

Postmes

alle gaten te dichten”, zegt Postmes.

Nu lijkt niemand meer te twifelen aan de noodzaak om Groningers te compenseren. „Ik vind de toon van de brief best dramatisch en veeleisend. In de brief wordt volmondig omarmd dat Groningen een heel groot probleem heeft. Dat is echt een toonwijziging”.

Het roept nog een gedachte bij hem op. „Ik vind het zorgwekkend dat het nodig is om op deze manier publiek om ruimhartigheid te vragen. Ik vind het een pittig signaal om vlak voor het rapport van de parlementaire enquêtecommissie openbaar zoiets te zeggen. Dat roept de vraag bij mij op: is er dan een meningsverschil hierover? Het baart mij echt zorgen.” De commissie presenteert het rapport op vrijdag 24 februari in Zeerijp.

Onder de brief staan slechts de namen van bestuurders: belangenverenigingen voor bewoners hebben de brief niet ondertekend. Postmes trekt dan ook een derde conclusie. „Ik hoop dat we hebben geleerd van het verleden en niet opnieuw het geld verdelen zoals dat eerder is gedaan. Zo kun je fouten vermijden zoals die eerder zijn gemaakt bij het miljard van Max en bij de start van het Nationaal Programma Groningen. De geschiedenis wijst uit dat de bestuurscultuur van toen niet helpt de vertrouwenskloof te dichten.”

Postmes denkt dat het zou helpen om bewoners directer te betrekken bij de bestemmingen voor het geld, en niet alleen bestuurders. „Maar je moet ook een lijst verzinnen: structurele verbetering met eenmalige potjes kan eigenlijk niet.”

IN MEMORIAM INGO WIJCHERS (58)

‘Politicus van de straat’ en ‘echte lokalo’

Ingo Wijchers is overleden aan darmkanker. De politicus werd 58 jaar. Vrienden en collega's denken terug aan een 'politicus van de straat', 'een echte lokalo', en vooral aan een man met een groot hart.

In een gesprek over Ingo Wijchers vliegen de lokale partijen al snel over tafel: Progressieve Lijst Ronda, Progressief Hoogezand-Sappemeer, Gemeentebelangen Midden-Groningen. „Ingo was een echte lokalo”, zegt Hans Haze (inmiddels wethouder van de gemeente Westerkwartier) die met hem samenwerkte bij Gemeentebelangen Midden-Groningen.

Toen Wijchers op 25 november 2008 na twaalf jaar afscheid nam van de gemeenteraad, schreef toenmalig raadsverslaggever René Otterloo (zelf overleden in 2021) een profiel over Wijchers: 'Man van de gestampde pot'.

„Wie Ingo Wijchers overdag aan de telefoon krijgt, hoort op de achtergrond steevast het oorverdovende geluid van een scheepswerf in vol bedrijf. Meestal vertoeft hij dan in de buik van een coaster, ergens

langs het Winschoterdiep, waar hij als lasser zijn dagelijkse boterham verdient.’

„Zijn afkomst verloochent hij nooit en waarom ook? Schippers-trui, spijkerbroek en zwarte klompen; zie daar het tenue waarin Ingo doorgaans de raadszaal binnentrad.’

Zijn afscheid duurde niet lang. Gemeentebelangen Midden-Groningen deed in 2016 een beroep op hem. Er moest iemand in het dagelijks bestuur van de partij. En ook al had hij de politiek vaarwel gezegd, hij deed het toch. Het verbaasde Markus Ploeger (inmiddels wethouder namens Gemeentebelangen) niet.

„Als we tijdens de verkiezingen met flyers langs de deuren gingen, tekende hij altijd in voor enorme gebieden. Ik dacht weleens: man, daar ben je weken mee bezig, maar zo was Ingo.” Het was dan ook niet verbazingwekkend toen hij vorig jaar zomer partijvoorzitter werd van Gemeentebelangen. Ploeger: „Als hij kon, dan hielp hij.”

Dat deed hij ook als oorlogsveteraan. Wijchers diende in Libanon

Ingo Wijchers

en maakte zich hard voor de veteranendag in Hoogezand. „Onder elkaar heb je aan een paar woorden genoeg. Je weet van elkaar onmiddellijk waar je het over hebt”, zei hij daarover in 2011.

„Hij was echt een man van de straat”, zegt Jan Velthuis over hem. De fractievoorzitter van Gemeente-

belangen kent hem als een strijdvvaardige man met een grote mond. Vandaar ook zijn laatste 'kunstje' als raadslid.

Samen met collega-raadslid Balt Lenders sjuowde Wijchers op 12 november 2008 de raadszaal in met een grote, zwarte doodskist in zijn knuisten. 'Hier rust het debat' lezen de andere raadsleden. De heren vinden dat ze te weinig spreektijd krijgen in de vergaderingen. „Dat was Ingo ten voeten uit”, lacht Hans Haze. „Op een ludieke manier aandacht vragen voor de zaak.” Toenmalig burgemeester Yvonne van Mastrikt was minder gecharmeerd van de actie en noemde het 'een loos gebaar'.

In december kwam het noodlottige bericht. Wijchers had darmkanker en niet lang meer te leven. Ploeger en Velthuis gingen nog bij hem op bezoek en zagen een strijdvvaardige man: helder en goed aanspreekbaar. Ingo Wijchers overleed op 2 februari.

MATTHIJS SORGDRAGER

HOOGEZAND

Rijninstructeur Hijazi grijpt naast titel

Shadi Hijazi reed donderdag vanuit Hoogezand naar de studio van Qmusic en greep er net naast de titel Leukste rijninstructeur van Nederland. Die titel én het begeerde gouden stuur gaf radio-dj Domien Verschuuren aan Wendy van Verkeersschool van Thiel. Zij kreeg 42 procent van de stemmen. Een week terug kreeg Hijazi het bericht dat hij het tot de top 3 van leukste rijninstructeurs had geschopt. Er waren 2000 aanmeldingen. Hij greep dan wel naast de titel, de reactie van de belangrijkste vrouw in zijn leven maakt volgens hem alles goed: „Mijn moeder zegt dat ze heel trots op mij is en die trots, ja dat is het allerleukste om te zien.”

HOOGEZAND

61.500 euro voor hulp aan Turkije en Syrië

De gemeente Midden-Groningen stort 61.500 euro op giro 555 voor de hulp aan het door aardbevingen getroffen gebied in Turkije en Syrië. De Orhan Gazi Moskee in Hoogezand zamelt spullen in voor de slachtoffers. Met de donatie steunt de gemeente de inzameling.